

Processägare Direktör Verksamhetsstyrning och IT	Processledare/Uppdateringsansvarig Brandspecialist	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-04-19	Senast ändrat 2024-05-14	Godkänt 2024-05-14
---	---	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Anvisning för avstängning av brandteknisk funktion

Omfattning

Anvisningen beskriver ansvar och rutiner kring avstängning av brandteknisk funktion med fokus på avstängning av brandlarm och sprinkler. Denna anvisning gäller projekt och förvaltning så väl som hyresgästens ändringsarbeten.

Vid avstängning av andra brandtekniska funktioner såsom ventilationsbrandskydd, brandgasventilation, utomhusbrandposter eller nödbelysning ska *Brandskyddsplan* upprättas, i vilken kompensatoriska brandskyddsåtgärder anges. *Regler för brandsäker byggarbetsplats* ska alltid följas.

Bakgrund

Brandtekniska funktioner, som brandlarm och vattensprinkler, kan tillfälligt behöva stängas av vid brandfarliga heta arbeten, dammande arbeten och andra arbeten som påverkar den brandtekniska funktionen. En brand där brandlarm eller sprinkler inte fungerar kan ge katastrofala konsekvenser. Brandskyddet måste därför säkerhetsställas under avstängning av den brandtekniska funktionen.

Brandlarmet ska tidigt upptäcka en brand och aktivera larmsignalering till personal samt styra brandfunktioner, så som branddörrar, ventilation, hissar och släckanläggningar. Ett avstängt brandlarm kan därför medföra att stora delar av brandskyddet inte är i bruk. Det är därför viktigt att både möjligheten att tidigt upptäcka en brand och aktivering av brandfunktioner kan säkerhetsställas under avstängning av brandlarmet.

Sprinklersystemet har till syfte att kontrollera en brand. Avstängd sprinkler ger mycket stor påverkan på brandförloppet och fungerande sprinkler en förutsättning för att vårdverksamhet ska få bedrivas i byggnaden. Det är därför viktigt att konsekvensen av att en brand inte kan begränsas vägs upp av kompensatoriska åtgärder, så att en liten brand kan släckas snabbt.

Hyresgästen ska inte påläggas ett extra brandskyddsansvar för att fastighetens brandlarm eller sprinkler stängs av. Anläggningsskötaren ansvarar för att kompensatoriska åtgärder enligt avstängningstillstånd har vidtagits innan avstängning genomförs.

Anläggningsskötarens roll

Anläggningsskötare är utsedda personer hos Locums driftentreprenör. Anläggningsskötaren har funktionsansvaret för att brandlarm och släcksystem fungerar och ska se till att kompensatoriska skyddsåtgärder har vidtagits innan avstängning genomförs.

Anläggningsskötare ska ha en sammanställning av alla gällande avstängningstillstånd och säkerhetsställa att olika tillstånd inte påverkar varandra. Tillstånd ska arkiveras i minst 2 år.

Anläggningsskötare ska hålla en aktuell sammanställning över blanketter för "Rätt att begära avstängning av brandteknisk funktion". Exempelvis så kan alla blanketter samlas under en flik i pärm "Avstängning brandteknisk funktion". Blanketter som har passerat giltighetsdatum ska arkiveras i minst 2 år.

Processägare Direktör Verksamhetsstyrning och IT	Processledare/Uppdateringsansvarig Brandspecialist	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-04-19	Senast ändrat 2024-05-14	Godkänt 2024-05-14
---	---	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Rätt att begära avstängning av brandteknisk funktion krävs

Det krävs en underskriven blankett "Rätt att begära avstängning av brandteknisk funktion" för att få vara tillståndansökare och begära avstängning av brandlarm eller. Blanketten tillhandahålls av Locums projektledare, byggserviceledare eller fastighetsförvaltare.

En kopia på underskriven blankett ska skickas till anläggningskötare.

Rutin vid avstängning av brandlarm

Arbetsgång:

1. Tillståndsansökare hos entreprenören kontaktar anläggningskötare i god tid för att ansöka om avstängning. Arbetstider för anläggningskötarens varierar mellan olika sjukhus. Anläggningskötare kontrollerar om personen har rätt att begära avstängning.
2. Anläggningskötare ansvarar för att platsbesök sker vid osäkerhet om vilket arbete som ska bedrivas och vilka ytor som kan påverkas. Ett platsbesök kan även behövas för att begränsa omfattningen av avstängningen samt minimera risken för onödiga larm.
3. Anläggningskötare går igenom *Avstängningstillstånd brandlarm* tillsammans med tillståndsansökare. Anläggningskötare sparar original och tillståndsansökare får en kopia.
4. Vid dammig arbete ska tillståndsansökare skydda rökdetektorer tillfälligt med täckkåpa för att inte damm ska ansamlas och ge onödiga brandlarm samt förkorta detektorernas livslängd.
5. Anläggningskötare stänger av brandlarmet så att det automatiskt tillkopplas på tid.
6. Tillståndsansökare påbörjar arbete efter den tidpunkt då brandlarmet enligt ansökan ska stängas av. Anläggningskötare ska meddela om brandlarmsavstängningen är fördröjd.
7. Tillståndsansökare sätter upp underskrivet *Avstängningstillstånd brandlarm* på byggtavla för att alla ska veta vilket tider som brandlarmet är avstängt. Om det inte finns byggtavla ska entreprenörens personal ha tillståndet med sig.
8. Anläggningskötare genomför stickprovskontroller på minst 20 % av avstängningarna för att se att tillstånd för avstängning efterlevs. Vid brister upprättas incidentrapport.
9. När arbetet är slutfört och miljön är återställd ska den som utfört arbetet ta bort täckkåpor och tillståndsansökare ska bekräfta detta på plats.
  - Om arbetet blir klart innan anmäld tid för driftsättning ska anläggningskötare meddelas för tillkoppling.
  - Om arbetet fördröjs ska tillståndsansökaren meddela anläggningskötare i god tid innan anmäld tid för driftsättning. Arbets- och inställetid för anläggningskötarens varierar mellan olika sjukhus vilket kan innebära att förlängning inte alltid är möjlig.
10. Anläggningskötare säkerställer att funktionen är återställd. Om det finns risk att detektorerna ska larma vid tillkoppling ska anläggningskötare fränkoppla larmöverföringen tillfälligt under tillkopplingen. Risk förekommer exempelvis vid arbete på brandlarmslinga, vid dammande arbeten och vid övertäckta detektorer.

Processägare Direktör Verksamhetsstyrning och IT	Processledare/Uppdateringsansvarig Brandspecialist	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-04-19	Senast ändrat 2024-05-14	Godkänt 2024-05-14
---	---	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Rutin vid avstängning av släcksystem

Arbetsgång:

11. Tillståndsansökare hos entreprenören kontaktar anläggningsskötare i god tid för att ansöka om avstängning. Arbetstider för anläggningsskötarens varierar mellan olika sjukhus. Anläggningsskötare kontrollerar om personen har rätt att begära avstängning.
12. Anläggningsskötare fyller i *Avstängningstillstånd släcksystem* tillsammans med tillståndsansökare.
  - Kontrollera att brandskyddskraven i *Avstängningstillstånd släcksystem* uppfylls.
  - Anläggningsskötare sparar original och tillståndsansökare får en kopia.
13. Anläggningsskötare utför avstängning och informerar berörda om avstängningen (exempelvis drift- eller bevakningscentral).
14. Tillståndsansökare påbörjar arbete efter mottagen kvittens att släcksystemet är avstängt av anläggningsskötare.
15. Anläggningsskötare genomför kontroll på alla avstängningarna för att se att tillstånd för avstängning efterlevs. Vid brister upprättas incidentrapport.
16. När arbetet är slutfört:
  - Om arbetet blir klart innan anmäld tid för driftsättning ska tillståndsansökaren meddela anläggningsskötaren för driftsättning.
  - Om arbetet fördröjs ska tillståndsansökaren meddela anläggningsskötaren i god tid innan anmäld tid för driftsättning. Arbets- och inställetid för anläggningsskötaren varierar mellan olika sjukhus vilket kan innebära att förlängning inte alltid är möjlig.
17. Anläggningsskötare säkerställer på plats att släcksystemet är återställt.

Processägare Direktör Verksamhetsstyrning och IT	Processledare/Uppdateringsansvarig Brandspecialist	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-04-19	Senast ändrat 2024-05-14	Godkänt 2024-05-14
---	---	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Mallar och relaterade anvisningar

Följande mallar finns på locum.se.

- Avstängningstillstånd brandlarm – mall som ska fyllas i vid ansökan om avstängning av brandlarm
- Avstängningstillstånd släcksystem – mall som ska fyllas i vid ansökan om avstängning av släcksystem.

Krav i Locums Regler för brandsäker byggarbetsplats är relaterade till krav i denna anvisning.

Följande mall finns på Locums intranät och tillhandahålls av Locums projektledare, byggserviceledare eller fastighetsförvaltare:

- Blankett "Rätt att begära avstängning av brandteknisk funktion".